

Силабус
навчальної дисципліни
Технологія виготовлення вишитих виробів
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма: Середня освіта (Трудове навчання та технології)
Спеціальність: 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології)
Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Викладач (і)	Белова-Олейник Юлія Юріївна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/fmkt0/structure-fmkt0/kaf-prof-osvita-trud/composition-kaf-prof-osvita/bielova/
Контактний тел.	095-46-64-591
Е-mail викладача:	uubelova1973@gmail.com
Графік консультацій	Вівторок 14.00-16.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
5/150	10	40	100	Залік

Семестр: весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: вишиті вироби, лічильні шви, хрестик, мережка, тамбурна вишивка, французька вишивка

Мета та предмет курсу: Метою викладання навчальної дисципліни *Технологія виготовлення вишитих виробів* є ознайомлення з основними техніками вишивки, розвиток технічних навичок та креативності у створенні вишитих виробів, вивчення історичного та культурного контексту вишивки, підготовка до самостійного створення вишитих виробів, оволодіння основами вишивки та її різноманітними техніками, розвиток знань та навичок щодо вибору матеріалів, використання вишивальних ниток та різних видів тканин.

Компетентності та програмні результати навчання:

- ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

- GC 6. The ability to learn and master modern knowledge, to apply the acquired knowledge in practical situations.
- ЗК 8. Здатність грамотно спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, виявляти повагу та цінувати українську національну культуру; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.
- GC 8. The ability to communicate competently in the state language both orally and in writing, to show respect and appreciate Ukrainian national culture; ability to express national cultural identity, creative self-expression.
- ФК 4. Здатність творчо підходити до трудової діяльності, глибоко аналізувати виробничі процеси, порівнювати та узагальнювати їх поетапний перебіг.
- PC 4. The ability to approach work creatively, deeply analyze production processes, compare and summarize their step-by-step process.
- ФК 8. Здатність до оцінного судження, розвитку художньо-творчих нахилів і здібностей, оволодіння дієвими знаннями з формотворення, колористики й орнаментики, методикою креативного пошуку, образною мовою пластичного мистецтва та технологіями художньої обробки матеріалів.
- PC 8. The ability to make an evaluative judgment, develop artistic and creative inclinations and abilities, acquire effective knowledge of form-making, coloring and ornamentation, the method of creative search, the figurative language of plastic arts, and the technologies of artistic processing of materials.
- ФК 10. Здатність застосовувати знання сучасної техніки та технології, графічної, інформаційної грамотності, практичні вміння та навички проектної, конструкторської, виробничої діяльності у практиці технологій, креслення та гурткової роботі.
- PC 10. The ability to apply knowledge of modern equipment and technology, graphic and information literacy, practical skills and skills in design, construction, and production activities in the practice of technologies, drawing, and group work.
- ФК 11. Здатність визначати властивості та здійснювати добір конструкційних матеріалів для виготовлення виробів.
- PC 11. The ability to determine the properties and carry out the selection of structural materials for the manufacture of products.
- ФК 12. Здатність обробляти сировину та матеріали, виготовляти вироби за допомогою ручних, електрифікованих інструментів і технологічного обладнання, використовуючи нормативно-технологічну документацію та системи управління якістю.
- PC 12. Ability to process raw materials and materials, manufacture products using hand, electrified tools and process equipment, using regulatory and technological documentation and quality management systems.

- ПР6. Володіти спеціальною термінологією та технологією обробки конструкційних матеріалів, текстової, графічної, числової, звукової та відео інформації.
- PLO 6. Demonstrate knowledge of psychological and pedagogical aspects of learning, upbringing and development of students of general secondary and extracurricular education.
- ПР7. Використовувати основне технологічне устаткування, комп'ютерну техніку і принципи їх роботи та експлуатації.
- PLO 7. Organize creative project-technological and subject-transformative activities in technologies and in group classes.
- ПР 9. Виконувати ескізне проектування, креслення деталей та складальних одиниць, розробляти технологічну послідовність виготовлення виробу, оформляти портфоліо та презентувати їх.
- PLO 9. Carry out sketch design, drawings of parts and assembly units, develop the technological sequence of manufacturing the product, draw up a portfolio and present them.
- ПР 10. Здійснювати традиційні та новітні види художньої обробки матеріалів, виготовляти вироби декоративно-ужиткового мистецтва та технічної творчості.
- PLO 10. To carry out traditional and modern types of artistic processing of materials, to make products of decorative and applied art and technical creativity.
- ПР 11. Підбирати інструменти, матеріали та устаткування з урахуванням проектно-технологічної документації виробу, дотримуватись санітарно-гігієнічних вимог.
- PLO 11. Select tools, materials and equipment taking into account the design and technological documentation of the product, comply with sanitary and hygienic requirements.
- ПР18. Використовувати інноваційні технології, здійснювати заходи з економії енергоресурсів, збереження екологічно чистого середовища та охорони праці; розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства.
- PLO 18. Demonstrates skills in applying basic military knowledge, self-defense techniques, and first aid to ensure personal and collective safety.

Зміст курсу:

Тема 1. Історія вишивки. Інструменти та матеріали для вишивки
 Історія виникнення та розвитку вишивки. Матеріали та інструменти для вишивки: вибір тканин, ниток, голок. Правила роботи зі схемою. Обробка готового вишитого виробу.

Тема 2. Види вишивальних технік та швів. Традиційні мотиви й візерунки. Різновиди вишивальних технік: традиційні та сучасні техніки вишивки. Особливості об'ємної вишивки рококо, вишивки стрічками, бісером та люневільським гачком. Основні ручні та машинні вишивальні шви.

Тема 3. Технологія вишивки хрестиком Поняття лічильних стібків. Особливості оформлення звороту вишивки. Вертикальний та горизонтальний набір рядів. Основні стібки: повний, неповний та дробний стібки, 3/4 хрестика, 1/4 хрестика, прямий хрестик, болгарський хрестик, подовжений хрестик, подовжений хрестик з прямим стібком, рисовий шов.

Тема 4. Технологія вишивки гладдю Види гладі: одностороння, двостороння (лиштва), художня, похила, полтавська. Особливості підготовки до вишивки, підбір тканини та голки. Особливості шовкової та шерстяної вишивки гладдю. Об'ємна гладь.

Тема 5. Технологія вишивки мережки Горизонтальне та вертикальне прокладання мережки. Види мережок: одностороння, двостороння, вузька, широка. Види швів: качалочка, одинарний прутик, подвійний прутик, розділений прутик, схрещений прутик, настил, стовпчик, подвійний стовпчик, козлик, панка, жучок, павучок, ляхівка, гречка, вівсяночка. Техніка виколювання та вирізування у мережці.

Методи навчання:

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації: Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних технологій, семінари, пояснення, розповідь, бесіда. Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація. Практичні: творчі завдання, виконання копій, замальовок.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою, ілюстративним матеріалом; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами («Положення про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті» (<http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/akademdobrochesnist-sayt.pdf>), а саме: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: сервісні програмні засоби загального призначення (персональний комп'ютер, загальнонавчальні комп'ютерні програми й операційні системи, програмні засоби для контролю і вимірювання знань, умінь і навичок студентів); електронні бази даних (електронні енциклопедії, підручники, посібники, довідники та словники; бібліотеки електронної наочності).

Система оцінювання та вимоги: внутрішня університетська 100-бальна шкала. Після вивчення навчальної дисципліни їх результати переводяться у національну 4-бальну шкалу та окремо конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка шкалою ECTS
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	Відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	Добре		BC (добре)
50-64	Задовільно		DE (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання

1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	--------------	--	---

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Базова

1. Бебешко Л. Вишивальні традиції України: «білі» та «писані» сорочки. Харків: КСД, 2021. 160 с.
2. Бебешко Л. Українська вишиванка. Мальовничі узори, мотиви, схеми крою. Харків: КСД, 2023. 128 с.
3. Бебешко Л. Українські вишиванки: орнаменти, композиції. Харків: КСД, 2019. 128 с.
4. Гулей О. В. Декоративно-прикладне мистецтво: Навчальний посібник. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2022. 152 с.
5. Зайченко В. Вишивка козацької старшини XVII–XVIII століть. Техніки. «Родовід», 2016. 128 с.
6. Мошинська О. Книга українських вишивок. Клівленд: Хвилі Дністра, 2018. 55 с.
7. Найповніший самовчитель з вишивання. Хрест. Гладь. Гобеленова. Ажурна. Мережка. Джина Крістаніні ді Фідіо, Вільма Страбелло. Харків: КСД, 2025. 160 с.
8. Нечипоренко С. Г. Українська вишивка. Київ: «Майстерня книги», 2010. 155 с.
9. Шандро М. Гуцульські вишивки. Чернівці: Видавничий дім «Букрек», 2025. 104 с.

Допоміжна

1. Антонович К. Український одяг. Торонто, 2012. 39 с.
2. Біляшівський М. Ф. Українське народне мистецтво. 2-ге вид. Харків: Видавець Олександр Савчук, 2022. 168 с.

3. Лукашенко Т. Українські обереги своїми руками. Харків: Віват, 2025.
224 с.
4. Чумарна М. На полотні вічності. Таємниці вишивки і вишивання. 2023.
144 с.

Інтернет-ресурси

1. БДПУ MOODLE <https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=210>
2. <https://www.nbu.gov.ua/>
3. <https://naurok.com.ua/>
4. <https://vseos>